

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

A ZOHLEDŇOVÁNÍ EKOLOGICKÝCH KRITÉRIÍ
PŘI JEJICH ZADÁVÁNÍ

2007

Veřejné zakázky a zohledňování ekologických kritérií při jejich zadávání

Sestavila: Bc. Natálie Polášková

Obálka: Attavena

Vydala: Síť ekologických poraden (STEP)

Vydání první, 2007

Bližší informace: www.zeleneuradovani.cz

Materiál je spolufinancován ze zdrojů EU – programu Transition Facility. Za jeho obsah je výhradně odpovědná Síť ekologických poraden a nelze jej v žádném případě považovat za názor Evropské unie.

Úvod k zadávání veřejných zakázek dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a zohledňování ekologických kritérií při zadávání veřejných zakázek

1. Legislativa týkající se zadávání veřejných zakázek v ČR

Zadávání veřejných zakázek je v ČR upraveno zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který vstoupil v účinnost dne 1. července 2006. Tento zákon nahradil zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, účinný od 1. května 2004 do 30. června 2006.

Zákon č. 40/2004 Sb. byl první právní normou upravující zadávání veřejných zakázek v souladu s evropským komunitárním právem, s tehdy platnými směrnice ES. Zásadní z nich byly 92/50/EHS, 93/36/EHS, 93/37/EHS, 93/38/EHS, 97/52/ES, 98/4/ES.

Tyto evropské směrnice byly těsně před nabytím účinnosti zákona č. 40/2004 Sb. nahrazeny novými

- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31.4.2004, o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, a
- směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31.4.2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

Dosud byly obě směrnice několikrát novelizovány a zároveň k nim byly přijaty prováděcí předpisy, které jsou narozdíl od směrnic pro oblast zadávání v ČR jako v členském státě EU přímo závazné a aplikovatelné (nejvýznamnější z nich jsou např. nařízení Komise (ES) 1564/2005 ze dne 7. září 2005, kterým se stanoví standardní formuláře pro zveřejňování oznámení v rámci postupů zadávání veřejných zakázek podle směrnic Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES, nebo rozhodnutí Komise 2005/15/ES ze dne 7. ledna 2005 o prováděcích pravidlech k postupu stanovenému v článku 30 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES, stanovující strukturu údajů, které mají být Komisi zaslány jako podklad pro její rozhodnutí o tom, zda někteří zadavatelé, resp. relevantní činnosti, mohou být vyňati z působnosti této směrnice).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES (dále jen „zadávací směrnice“) systematicky upravují pravidla pro zadávání veřejných zakázek, s ohledem na aplikaci zásad a principů vyplývajících ze Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství (EHS) z roku 1957 a o Evropské unii ze dne 7. února 1992. Tj. s ohledem na tyto zásady a principy:

- Princip nediskriminace na národnostním základě, který byl rovněž důvodem proč bylo nutno oblast veřejných zakázek regulovat. Tento princip zabezpečuje, aby zakázky v jedné členské zemi měly příležitost získat podnikatelé z jiných členských zemí.
- Volný pohyb zboží - v rozporu s tímto principem by bylo, pokud by jeden členský stát zakazoval volný pohyb zboží (přímé porušení) nebo činil opatření, kterým by nepřímým způsobem tento princip porušoval.
- Právo občana jedné členské zemi podnikat a žít v jiné zemi ES - k porušení tohoto principu by došlo v případě, kdy by jeden členský stát stanovil např. administrativní požadavky na pracovní povolení, či pro pobyt pracovníků jiného členského státu.
- Svoboda poskytování služeb, pokud jde o příslušníky členských států, kteří mají bydliště v některém jiném státě Unie než příjemce služeb.

Nově tyto zadávací směrnice zefektivňují a operacionalizují zadávací proces ve smyslu zavedení a využití elektronických nástrojů v zadávacích postupech a v neposlední řadě umožňují mj. též zohlednění ekologických aspektů při zadávání veřejných zakázek.

Zadávací směrnice upravují pravidla pro zadávání nadlimitních veřejných zakázek, tj. zakázek, které svou předpokládanou hodnotou, resp. celkovou výší výdaje zadavatele spojeného s pořízením předmětu veřejné zakázky, dosahují limitů daných zadávacími směrnicemi. Úprava zadávání podlimitních veřejných zakázek je v gesci jednotlivých členských států EU a jejich národních legislativ. Evropská komise nicméně vydala Interpretální sdělení Komise o právních předpisech Společenství použitelných pro zadávání veřejných zakázek, na které se plně nebo částečně nevztahují směrnice o zadávání veřejných zakázek (2006/C 179/02) ze dne 1. srpna 2006, dle kterého vnitřní trh existuje pro oblast veřejných zakázek bez ohledu na výši finančních limitů pro odlišení nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek. Je na zadavateli, aby posoudil jak daná podlimitní veřejná zakázka, ale též veřejná zakázka malého rozsahu je relevantní pro vnitřní trh (resp. pro dodavatele z dalších členských zemí) a dle toho učinil přiměřené uveřejnění a při zadávání takové veřejné zakázky aplikoval zásady nediskriminace, rovného zacházení a transparentnosti. K tomu je třeba dodat, že bude-li zadavatel respektovat pravidla daná pro zadání takových veřejných zakázek v zákoně 137/2006 Sb., bude postupovat naprosto v souladu s tímto interpretačním sdělením evropské komise.

Členské státy EU měly povinnost transponovat zadávací směrnice do svých právních řádů do 1. ledna 2006. ČR tak učinila zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který byl publikován ve Sbírce zákonů teprve až 19. dubna 2006.

Vedle zákona č. 137/2006 Sb. byl přijat změnový zákon č. 138/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách.

K zákonu č. 137/2006 Sb. byly přijaty následující prováděcí předpisy:

- vyhláška ministerstva obrany č. 274/2006 Sb., kterou se stanoví seznam vojenského materiálu pro účely zákona o veřejných zakázkách,
- nařízení vlády č. 304/2006 Sb., o přepočtu finančních částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu a o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, na které se vztahuje finanční limit stanovený v zákoně o veřejných zakázkách,
- vyhláška č. 326/2006 Sb., o podrobnostech atestačního řízení pro elektronické nástroje, náležitostech žádostí a o atest a o výši poplatku za podání žádosti o atest (vyhláška o atestačním řízení pro elektronické nástroje),
- vyhláška č. 328/2006 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele pro účely zákona o veřejných zakázkách,
- vyhláška č. 329/2006 Sb., kterou se stanoví bližší požadavky na elektronické prostředky, elektronické nástroje a elektronické úkony při zadávání veřejných zakázek,
- vyhláška č. 330/2006 Sb., o uveřejňování vyhlášení pro účely zadávání veřejných zakázek.

2. Základní principy zadávání veřejných zakázek

Základní principy zadávání veřejných zakázek přejaté z evropských zadávacích směrnic jsou stanoveny v § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“). Dle tohoto ustanovení je zadavatel povinen při postupu podle ZVZ dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Tyto zásady se promítají do celého průběhu zadávacího řízení od jeho přípravy, zahájení až po ukončení.

Např.:

- při vymezení předmětu plnění v přípravné fázi zadávacího řízení zadavatel nesmí stanovit technické podmínky diskriminačním způsobem, tj. způsobem který by jednomu nebo více dodavatelům zaručoval konkurenční výhodu nebo způsobem, který by neodůvodněně vytvářel překážky v hospodářské soutěži;
- zadavatel v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení nebo v zadávací dokumentaci musí stanovit nediskriminační hodnotící kritéria a v zadávací dokumentaci uvést transparentní způsob jejich vyhodnocení;
- zadavatel zahajuje zadávací řízení na základě transparentního uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení v informačním systému a z průběhu zadávacího řízení pořizuje průkaznou dokumentaci o veřejné zakázce;
- v průběhu zadávacího řízení musí zadavatel dbát, aby se všemi zájemci a uchazeči zacházel rovným způsobem, tzn. všichni by měli mít stejné informace o zadávacích podmínkách a rovnou podmínky, za nichž mohou tyto informace získat;
- všichni uchazeči by měli mít na základě poskytnutých informací a stanovených zadávacích podmínek rovnou příležitost podat vzájemně porovnatelné a s rovnou šancí na kladné hodnocení.

3. Definice veřejné zakázky

Definice veřejné zakázky je uvedena v § 7 ZVZ.

Veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejná zakázka, kterou je zadavatel povinen zadat podle tohoto zákona, musí být realizována na základě písemné smlouvy.

Na základě této definice lze rozlišit identifikační znaky veřejné zakázky (viz tab. č. 1).

Na základě určení identifikačních znaků se zadavatel rozhoduje o tom, zda se jedná o veřejnou zakázku, o způsobu jejího zadání, tzn. volí vhodný druh zadávacího řízení, formuluje vhodné zadávací podmínky.

Tab. č. 1 Identifikační znaky veřejné zakázky

ZNAK	OBSAH IDENTIFIKAČNÍHO ZNAKU
Subjekt veřejné zakázky	Subjektem veřejné zakázky je zadavatel. Zadavatelem je osoba uvedená v § 2 ZVZ - veřejný, dotovaný či sektorový zadavatel, příp. veřejný zadavatel, který vykonává některou z relevantních činností uvedených v § 4 ZVZ, dále též sdružení zadavatelů, nebo osoba podle § 3 ZVZ - centrální zadavatel. Více v kap. 3.1.
Předmět veřejné zakázky	Předmětem veřejné zakázky jsou dodávky, služby nebo stavební práce. Více v kap. 3.2.
Úplatné poskytnutí předmětu veřejné zakázky	Zadavateli musí oproti poskytnutým dodávkám, službám nebo provedeným stavebním pracím vzniknout finanční protiplnění, tj. finanční závazek. Více v kap. 3.3

Některé veřejné zakázky jsou z působnosti ZVZ vyňaty, tzn. že při jejich zadání zadavatel nemusí postupovat dle ZVZ. Obecné výjimky z působnosti ZVZ jsou uvedeny v § 18 ZVZ, výjimky pro sektorového zadavatele jsou uvedeny v §§ 19 a 20 ZVZ.

Mezi základní výjimky lze uvést:

Dle § 18 odst. 3 ZVZ zadavatel není povinen zadávat podle ZVZ veřejné zakázky malého rozsahu; veřejný zadavatel je však povinen dodržet zásady uvedené v § 6 ZVZ.

(Doporučujeme si pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu vytvořit interní pravidla ve formě interního předpisu zadavatele, pro něž jako podklad lze užit metodiku MMR ČR).
Dle § 19 odst. 1 ZVZ sektorový zadavatel postupuje podle ZVZ pouze v případě nadlimitních veřejných zakázek zadávaných v souvislosti s výkonem relevantní činnosti.

3.1. Subjekt veřejné zakázky

Zadavatelem veřejné zakázky je pouze subjekt stanovený v ZVZ. Zákon rozlišuje následující kategorie zadavatelů:

Veřejný zadavatel – tj. Česká republika, státní příspěvková organizace, územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek. Veřejným zadavatelem je rovněž jiná právnická osoba, pokud byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu a zároveň je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

Dotovaný zadavatel – tj. právnická nebo fyzická osoba, která zadává veřejnou zakázku hrazenou z více než 50 % z peněžních prostředků poskytnutých veřejným zadavatelem, a to i prostřednictvím jiné osoby, jde-li o nadlimitní veřejnou zakázku na stavební práce (buď provedení některé z činností uvedených v příloze č. 3 ZVZ, nebo provedení stavebních prací týkajících se zdravotnických zařízení, sportovních zařízení, zařízení určených pro rekreaci či volný čas, škol a budov určených pro administrativní účely), nebo o nadlimitní veřejnou zakázku na služby /limit dle § 12 odst. 3 písm. b) ZVZ, tj. 6 607 000,-- Kč/ související s veřejnou zakázkou na stavební práce uvedenou výše. Dotovaný zadavatel postupuje při zadávání veřejné zakázky podle ustanovení ZVZ platných pro veřejného zadavatele, a to i tehdy, pokud současně naplňuje předpoklady pro zařazení do jiné kategorie zadavatele. Pro účely uzavření smlouvy se subdodavatelem se za dotovaného zadavatele nepovažuje dodavatel, kterému byla veřejným zadavatelem zadána veřejná zakázka.

Sektorový zadavatel – tj. osoba vykonávající některou z relevantních činností uvedených v § 4 ZVZ, pokud je naplněna alespoň jedna ze dvou dále uvedených podmínek. Buď tuto relevantní činnost vykonává na základě zvláštního či výhradního práva, nebo nad touto osobou může veřejný zadavatel přímo či nepřímo uplatňovat dominantní vliv (tzn. že disponuje většinou hlasovacích práv sám či na základě dohody s jinou osobou, nebo jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu).

Relevantní činnosti jsou činnosti, které byly vytipovány Evropskou komisí jako oblasti hospodářské činnosti, která je vykonávána za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, má průmyslovou nebo obchodní povahu, bývá zpravidla regulovaná státem a není vystavena přímé hospodářské soutěži. Relevantní činnosti jsou upraveny v § 4 ZVZ.

V souladu s ustanovením § 5 ZVZ sektorový zadavatel nepostupuje dle ZVZ při zadání veřejné zakázky, která objektivně souvisí především s jinou než relevantní činností. Pokud nelze skutečnost objektivně určit postupuje i při zadání takové zakázky dle pravidel platných pro sektorového zadavatele.

Veřejný zadavatel vykonávající jednu či více relevantních činností dle § 4 ZVZ – platí pro něj ustanovení ZVZ vztahující se na sektorového zadavatele za předpokladu, že veřejná zakázka má být zadávána v souvislosti s výkonem relevantní činnosti veřejného zadavatele. Tento zadavatel bude v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek často řešit situaci, kdy veřejná zakázka souvisí nejen s výkonem relevantní činnosti, ale i s výkonem jiné činnosti zadavatele, tj. situaci souběhu činností upravenou § 5 ZVZ. V takových případech bude veřejný zadavatel určovat s ohledem na vliv a dopad předmětu veřejné zakázky, s kterou činností souvisí především a dle toho se rozhodne, zda bude postupovat dle pravidel pro sektorového nebo veřejného zadavatele. Pokud nelze převažující souvislost objektivně určit,

musí při zadání takové veřejné zakázky postupovat dle pravidel platných pro veřejného zadavatele (přísnějších pravidel).

Sdružení zadavatelů – za jednoho zadavatele se dle ZVZ považuje i několik zadavatelů, pokud se sdruží či se jinak spojí pro účely společného postupu směřujícího k zadání veřejné zakázky. V takovém případě jsou zadavatelé povinni před zahájením zadávacího řízení uzavřít písemnou smlouvu, ve které si upraví vzájemná práva a povinnosti související se zadávacím řízením a stanoví způsob jednání jménem účastníků sdružení zadavatelů.

Pokud je účastníkem sdružení zadavatelů veřejný či dotovaný zadavatel, vztahují se na sdružení zadavatelů ustanovení ZVZ platná pro veřejného zadavatele. Za zadavatele se považuje rovněž jakékoliv sdružení nebo jiné spojení zadavatele s fyzickou nebo právnickou osobou, která není zadavatelem, za účelem zadání veřejné zakázky.

Jako nejvhodnější právní forma se jeví forma sdružení dle občanského zákoníku, sdružení na základě smlouvy o sdružení (§ 829 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku).

Centrální zadavatel – je veřejný zadavatel, který provádí centralizované zadávání, spočívající v tom, že pro jiné zadavatele pořizuje dodávky či služby, jež jsou předmětem veřejných zakázek, které následně prodává jiným zadavatelům za cenu nikoliv vyšší, než za kterou byly dodávky či služby pořizeny, nebo provádí zadávací řízení a zadává veřejnou zakázku na dodávky, služby či stavební práce na účet jiných zadavatelů. Před zahájením centralizovaného zadávání jsou zadavatelé a centrální zadavatel povinni uzavřít písemnou smlouvu, v níž upraví svá vzájemná práva a povinnosti v souvislosti s centralizovaným zadáváním (např. smlouva mandátní, smlouva příkazní, nebo inomínátní smlouva). Centrální zadavatel provádí centralizované zadávání podle ustanovení ZVZ platných pro veřejného zadavatele. Provádí-li však centralizované zadávání výlučně pro sektorové zadavatele či na jejich účet, postupuje podle ustanovení ZVZ platných pro sektorového zadavatele. Centrální zadavatel nese plnou odpovědnost za postup při zadání veřejné zakázky, tzn. dojde-li při postupu centrálního zadavatele k porušení ZVZ, odpovídá za porušení ZVZ centrální zadavatel, ledaže by k takovému porušení došlo jednáním či opomenutím zadavatele, pro něhož či na jehož účet je centralizované zadávání prováděno.

Správné určení druhu zadavatele se odráží jednak ve stanovení výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky, ale zároveň ve správném postupu zadavatele dle ZVZ. ZVZ stanovuje totiž ve vztahu k celé řadě institutů a postupů dle ZVZ rozdílná pravidla pro veřejného a pro sektorového zadavatele.

3.2. Druhy veřejných zakázek

Předmětem veřejné zakázky může být poskytnutí dodávek, služeb, nebo provedení stavebních prací, příp. kombinace těchto předmětů (v tom případě hovoříme o složeném předmětu plnění veřejné zakázky).

Na základě předmětu veřejné zakázky se rozlišují následující druhy veřejných zakázek (§ 7 odst. 2 ZVZ):

- veřejné zakázky na dodávky,
- veřejné zakázky na služby,
- veřejné zakázky na stavební práce.

Veřejná zakázka na dodávky (§ 8 ZVZ)

Veřejnou zakázkou na dodávky je veřejná zakázka, jejímž předmětem je pořízení věci, a to zejména formou koupě, koupě zboží na splátky, nájmu zboží nebo nájmu zboží s právem následné koupě (finanční leasing). Veřejnou zakázkou na dodávky je rovněž veřejná zakázka, jejímž předmětem je kromě pořízení zboží také poskytnutí služby spočívající

v umístění, montáži či uvedení do provozu, pokud tyto činnosti nejsou základním účelem veřejné zakázky, avšak jsou nezbytné ke splnění veřejné zakázky.

Veřejná zakázka na služby (§ 10 ZVZ)

Veřejnou zakázkou na služby je veřejná zakázka, jejímž předmětem není předmět veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na stavební práce.

Veřejnou zakázkou na služby je též veřejná zakázka, jejímž předmětem je kromě poskytnutí služeb rovněž

- poskytnutí dodávky podle § 8 ZVZ, pokud předpokládaná hodnota poskytovaných služeb je vyšší než předpokládaná hodnota poskytované dodávky, nebo
- provedení stavebních prací podle § 9 ZVZ, pokud tyto stavební práce nejsou základním účelem veřejné zakázky, avšak jejich provedení je nezbytné ke splnění veřejné zakázky na služby.

Výše uvedená pravidla se využijí pro určení druhu veřejné zakázky se složeným předmětem plnění:

- kombinace služba – dodávka – pravidlo vyšší výše předpokládané hodnoty,
- kombinace služba – stavební práce – pravidlo účelu veřejné zakázky.

Služby se dělí do kategorií stanovených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona ZVZ. V příloze č. 1 ZVZ jsou uvedeny služby vyžadující uveřejnění v Úředním věstníku EU, v příloze č. 2 ZVZ jsou uvedeny služby, které toto uveřejnění nevyžadují. Pokud je předmětem veřejné zakázky poskytnutí služeb uvedených v příloze č. 1 i v příloze č. 2 ZVZ, je pro určení, zda jde o veřejnou zakázku na služby podle přílohy č. 1 nebo podle přílohy č. 2, rozhodná vyšší předpokládaná hodnota služeb uvedených v příslušné příloze.

Veřejná zakázka na stavební práce (§ 9 ZVZ)

Veřejnou zakázkou na stavební práce je veřejná zakázka, jejímž předmětem je

- a) provedení stavebních prací, které se týkají některé z činností uvedených v příloze č. 3 ZVZ,
- b) provedení stavebních prací podle písm. a) a s nimi související projektová nebo inženýrská činnost (jedná se např. o provedení stavebních prací na základě nižšího stupně projektové připravenosti, kdy součástí plnění je též vyhotovení projektové dokumentace vyššího stupně připravenosti), nebo
- c) zhotovení stavby, která je výsledkem stavebních nebo montážních prací, případně i související projektové či inženýrské činnosti, a která je jako celek schopna plnit samostatnou ekonomickou nebo technickou funkci.

Veřejnou zakázkou na stavební práce je též veřejná zakázka, jejímž předmětem je vedle výše uvedeného plnění (stavebních prací) rovněž poskytnutí dodávek či služeb **nezbytných k provedení předmětu veřejné zakázky dodavatelem.**

Za veřejnou zakázku na stavební práce se považují rovněž stavební práce pořizované s využitím zprostředkovatelských nebo podobných služeb, které zadavateli poskytuje jiná osoba.

Pravidla pro určení druhu veřejné zakázky spolu s pravidly, dle nichž zadavatel určí předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, mají vliv na dělení veřejných zakázek a jejich zadávání postupem v souladu se ZVZ. Např. zadavatel nesmí rozdělit veřejnou zakázku tak, aby tím došlo ke snížení předpokládané hodnoty pod finanční limity stanovené pro jednotlivé druhy veřejných zakázek a druhy zadavatelů v § 12 ZVZ (§ 13 odst. 3 ZVZ). Zadavatel rovněž nesmí slučovat předměty veřejných zakázek za účelem

obcházení zadávacích postupů určených pro veřejné zakázky od příslušné výše předpokládané hodnoty (např. zadavatel nesmí do veřejné zakázky na stavební práce zahrnout dodávky nebo služby, které nejsou nezbytné pro provedení předmětu veřejné zakázky dodavatelem, a to právě z důvodu, že limit pro veřejné zakázky na stavební práce je řádově vyšší než pro veřejné zakázky na dodávky či služby a zahrnutím těchto zbytných dodávek či služeb do veřejné zakázky na stavební práce by zadavatel obešel pravidla stanovené pro např. nadlimitní veřejnou zakázku na dodávky či služby.

Příklad č. 1: Bude-li zadavatel zadávat veřejnou zakázku, jejímž předmětem je např. vybudování čističky odpadních vod dle projektové dokumentace v celkové výši peněžitého závazku zadavatele 60 mil. Kč, jedná se o veřejnou zakázku, jejíž předmět je složen z dodávky technologie a stavebních a montážních prací. S ohledem na pravidla pro určení druhu veřejné zakázky, půjde o veřejnou zakázku na dodávky, protože hlavním účelem veřejné zakázky je pořízení (dodávka) technologie čističky odpadních vod a stavební práce je nutno provést pouze proto, aby čistička odpadních vod byla uvedena do provozu a mohla vykonávat svou funkci, pro niž byla pořízena. Pro určení druhu veřejné zakázky použije zadavatel v tomto případě tzv. pravidlo účelu vyplývající z ustanovení § 8 ZVZ. S ohledem na celkovou výši peněžitého závazku zadavatele musí zadavatel postupovat dle pravidel stanovených pro nadlimitní veřejnou zakázku.

Rámcová smlouva

Zvláštním druhem veřejné zakázky je rámcová smlouva. Rámcovou smlouvou se rozumí písemná smlouva mezi zadavatelem a jedním či více uchazeči uzavřená na dobu určitou, která upravuje podmínky týkající se jednotlivých veřejných zakázek na dodávky, služby či stavební práce zadávaných po dobu platnosti rámcové smlouvy, zejména pokud jde o cenu a množství.

Uzavřením rámcové smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli zadavatel ještě nevzniká povinnost dodávky, služby nebo stavební práce odebrat (kontraktační povinnost). Zadavatel zadává jednotlivé veřejné zakázky na základě rámcové smlouvy postupem stanoveným zákonem (veřejný zadavatel v souladu s § 92 ZVZ, sektorový zadavatel v jednacím řízení bez uveřejnění).

Rámcovou smlouvu je zadavatel oprávněn zadat v jakémkoli druhu zadávacího řízení vyjma případů jednacím řízení bez uveřejnění užitého z důvodů dle § 23 odst. 4 písm. b) - veřejná zakázka zadaná v krajně naléhavém případě, dle § 23 odst. 5 písm. d) – veřejné zakázky pořizované za zvláště výhodných podmínek od dodavatele, který v likvidaci či vyrovnání, dle § 23 odst. 5 písm. e) – zboží pořizované za cenu podstatně nižší, než je cena obvyklá, přičemž tato cena je dodavatelem nabízena jen po velmi krátkou dobu, § 23 odst. 7 písm. a) – vícepráce, nebo § 23 odst. 8 písm. b) veřejná zakázka zadávaná sektorovým zadavatelem na základě rámcové smlouvy.

Při zadání rámcové smlouvy musí zadavatel dostatečně určitě a konkrétně vymežit předmět veřejné zakázky a jeho rozsah (množství), který bude zadán po celou dobu platnosti rámcové smlouvy (maximální předpokládaný rozsah). Součástí rámcové smlouvy musí být rovněž cenové ujednání (např. vzorec pro kalkulaci nabídkové ceny, jednotkové ceny apod.), na základě kterého nebo v souladu s nímž bude stanovena nabídková cena pro jednotlivé veřejné zakázky zadávané na základě rámcové smlouvy (významné především u rámcových smluv uzavřených s jedním uchazečem).

Používá-li ZVZ pojem „veřejná zakázka“, rozumí se tím i „rámcová smlouva“, nestanoví-li zákon jinak.

3.3. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky

Skutečnost, že veřejnou zakázkou je poskytnutí dodávek či služeb anebo provedení stavebních prací za úplatu dodavatelí/dodavatelům, se projeví v peněžitých výdajích zadavatele. Zákon o veřejných zakázkách ukládá zadavateli pro účely postupu v zadávacím řízení před jeho zahájením určit předpokládanou výši peněžitého závazku vyplývající z plnění veřejné zakázky, tzn. stanovit výši tzv. předpokládané hodnoty veřejné zakázky.

Výše předpokládané hodnoty je rozhodující pro určení postupu zadavatele při zadávání veřejné zakázky.

Veřejné zakázky se podle výše předpokládané hodnoty dělí na:

- a) nadlimitní,
- b) podlimitní,
- c) malého rozsahu.

Pouze podlimitní a nadlimitní veřejné zakázky je veřejný zadavatel povinen zadávat postupem dle ZVZ.

Sektoroví zadavatelé postupují při zadávání veřejných zakázek podle ZVZ pouze v případě nadlimitních veřejných zakázek zadávaných v souvislosti s výkonem relevantní činnosti.

Hodnota veřejné zakázky a rozlišení veřejné zakázky na nadlimitní nebo podlimitní se nevztahuje k volbě způsobu zadávacího řízení, ale k jeho průběhu, konkrétně k povinnosti zadavatele uveřejňovat informace o veřejné zakázce (v informačním systému veřejných zakázek a v Úředním věstníku EU), délkám lhůt a k dalším procesním náležitostem.

Limity pro jednotlivé druhy veřejných zakázek s ohledem na druh zadavatele je uveden v § 12 ZVZ.

Tab. č. 2 Limity pro jednotlivé druhy veřejných zakázek s ohledem na osobu zadavatele

Zadavatel Druh VZ	<i>Zadavatel - Česká republika nebo státní příspěvková organizace; pro Českou republiku – Ministerstvo obrany pro zboží stanovené prováděcím předpisem</i>	<i>Zadavatel - územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek, nebo jiná právnická osoba, Ministerstvo obrany – zboží nestanovené prováděcím předpisem</i>	Sektorový zadavatel
Veřejná zakázka malého rozsahu na dodávky a služby	1 – 1 999 999 Kč bez DPH	1 – 1 999 999 Kč bez DPH	xxx
Veřejná zakázka malého rozsahu na stavební práce	1- 5 999 999 Kč bez DPH	1- 5 999 999 Kč bez DPH	xxx
Podlimitní veřejné zakázky na dodávky a služby	2 000 000 – 4 289 999 Kč bez DPH	2 000 000 – 6 606 999 Kč bez DPH	xxx

Podlimitní veřejné zakázky na stavební práce	6 000 000 – 165 287 999 Kč bez DPH		xxx
Nadlimitní veřejné zakázky na dodávky a služby	4 290 000 Kč bez DPH a výše	6 607 000 Kč bez DPH a výše	13 215 000 Kč bez DPH a výše
Nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce	165 288 000 Kč bez DPH a výše		

Pozn. : Šedou barvou vyznačena oblast veřejných zakázek, pro níž jsou přesné zadávací postupy stanovené v ZVZ.

Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky

Způsob, jakým zadavatel stanoví předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, je stanoven v §§ 13 až 16 ZVZ

Obecné zásady pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky

Obecné zásady pro stanovení hodnoty veřejné zakázky upravuje ustanovení § 13 ZVZ.

Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky se rozumí zadavatelem předpokládaná výše celkového peněžitého závazku vyplývající z plnění veřejné zakázky. Při stanovení předpokládané hodnoty je vždy rozhodná cena bez DPH.

Jako vodítko ZVZ uvádí, že zadavatel stanoví předpokládanou hodnotu v souladu s pravidly stanovenými v zákoně a na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění. V případě, že zadavatel nemá přístup k takovým informacím, stanoví předpokládanou hodnotu na základě údajů a informací získaných průzkumem trhu s požadovaným plněním, popřípadě na základě údajů a informací získaných jiným vhodným způsobem. Pro stanovení výše předpokládané hodnoty je rozhodný den odeslání oznámení či výzvy o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění.

- **Zákaz rozdělení předmětu veřejné zakázky za účelem snížení hodnoty**

Zadavatel nesmí rozdělit předmět veřejné zakázky tak, aby tím došlo ke snížení předpokládané hodnoty pod finanční limity stanovené v § 12 ZVZ.

- **Stanovení hodnoty u veřejné zakázky rozdělené na části**

Je-li veřejná zakázka rozdělena na části, je pro stanovení předpokládané hodnoty rozhodující součet předpokládaných hodnot všech částí veřejné zakázky.

- **Odměny v soutěži o návrh**

V případě, že zadavatel poskytuje účastníkům soutěže o návrh či účastníkům soutěžního dialogu odměny, soutěžní ceny či jiné platby, zahrnuje předpokládaná hodnota i výši těchto odměn, soutěžních cen či jiných plateb.

- **Opční právo**

Je-li v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení nebo výzvě k účasti v soutěžním dialogu či k podání nabídky v soutěžním dialogu obsaženo opční právo, musí předpokládaná

hodnota zahrnovat rovněž předpokládanou hodnotu všech veřejných zakázek na dodávky, služby či stavební práce požadovaných zadavatelem při využití opčního práva.

- **Rámcové smlouvy, dynamický nákupní systém**

V případě rámcových smluv a dynamického nákupního systému je předpokládaná hodnota stanovena jako součet hodnot maximálních předpokládaných hodnot všech veřejných zakázek, které mají být zadány za dobu trvání rámcové smlouvy či dynamického nákupního systému.

- **Výjimka ze zadávání dle ZVZ**

Při stanovení předpokládané hodnoty je zadavatel povinen sečíst předpokládané hodnoty obdobných, spolu souvisejících dodávek či služeb, které hodlá pořídit v průběhu účetního období. To neplatí pro dodávky, jejichž jednotková cena je v průběhu účetního období proměnlivá a zadavatel tyto dodávky pořizuje opakovaně podle svých aktuálních potřeb. Zadavatel je však povinen vždy dodržet zásady podle § 6 ZVZ.

Zvláštní zásady pro stanovení hodnoty veřejné zakázky na dodávky (§ 14 dle ZVZ)

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky na dodávky se stanoví na základě předpokládané výše celkového peněžitého závazku zadavatele

- a) za dobu účinnosti smlouvy na dodávky, má-li být smlouva uzavřena na dobu určitou, nebo
- b) za 48 měsíců, má-li být smlouva uzavřena na dobu neurčitou nebo na dobu, jejíž trvání nelze přesně vymezit.

V případě veřejné zakázky na dodávky, jejímž předmětem jsou opakující se nebo trvající dodávky, je základem pro stanovení předpokládané hodnoty

- a) skutečná cena uhrazená zadavatelem za dodávky stejného či podobného druhu během předcházejících 12 měsíců, upravená o změny v množství nebo cenách, které lze očekávat během následujících 12 měsíců, nebo
- b) součet předpokládaných hodnot jednotlivých dodávek, které mají být zadavatelem pořízeny během následujících 12 měsíců.

Základ pro účely stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky, jejímž předmětem jsou opakující se nebo trvající dodávky, se upraví v závislosti na době účinnosti smlouvy podle výše uvedených pravidel.

Zvláštní zásady pro stanovení hodnoty veřejné zakázky na služby (§ 15 dle ZVZ)

Pro určení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na služby se pravidla pro stanovení předpokládané hodnoty na dodávky použijí obdobně.

Pojišťovací služby

Základem pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na služby v případě pojišťovacích služeb je výše pojistného, jakož i jakýchkoliv jiných dalších odměn souvisejících s těmito službami.

Bankovní a finanční služby

V případě bankovních a finančních služeb jsou to poplatky, provize, úroky, jakož i jakékoliv jiné další odměny související s těmito službami.

Projektové činnosti

Projektové činnosti jsou honoráře, jakož i jakékoliv jiné další platby související se zpracováním projektové dokumentace.

Zvláštní zásady pro stanovení hodnoty veřejné zakázky na stavební práce (§ 16 dle ZVZ)

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky na stavební práce se stanoví podle pravidel uvedených v § 13 ZVZ. Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce se započítá předpokládaná hodnota dodávek, a v případě sektorového zadavatele rovněž předpokládaná hodnota služeb, které jsou nezbytné k provedení veřejné zakázky na stavební práce a které zadavatel pro dodavatele zajistí.

Zákaz kalkulace nesouvisejících dodávek a služeb do veřejných zakázek na stavební práce

Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce nesmí zadavatel zahrnout předpokládanou hodnotu dodávek či služeb, pokud tyto dodávky nebo služby nejsou nezbytné k provedení předmětu veřejné zakázky na stavební práce a jejich zahrnutí do předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce by znamenalo, že by nemusely být zadány v zadávacím řízení v souladu se zákonem, nebo by byly zadány podle ustanovení vztahujících se k podlimitním veřejným zakázkám, ačkoliv podle předpokládané hodnoty jde o nadlimitní veřejné zakázky na dodávky či služby, nebo by byly uzavřeny podle ustanovení vztahujících se k veřejným zakázkám malého rozsahu, ačkoliv podle předpokládané hodnoty jde o podlimitní veřejné zakázky na dodávky či služby.

4. Druhy zadávacích řízení a průběh otevřeného zadávacího řízení

Zákon rozlišuje postupy a pravidla pro zadávání veřejných zakázek platné pro veřejného nebo sektorového zadavatele. Rovněž jednotlivé druhy zadávacích řízení lze rozlišit podle toho, zda jej může užít veřejný nebo sektorový zadavatel případně oba. (viz tab. č. 3 Druhy zadávacích řízení).

Délka jednotlivých druhů zadávacích řízení se odvíjí zejména od lhůty pro podání nabídek, která musí být stanovena v případě veřejného zadavatele v souladu s ustanovením § 39 ZVZ (veřejný zadavatel může využít v případě splnění daných podmínek různá zkrácení této lhůty, která lze sčítat a jsou upravena v § 40 ZVZ) a v případě sektorového zadavatele v souladu s § 41 ZVZ (sektorový zadavatel může využít v případě splnění daných podmínek různá zkrácení této lhůty, která lze sčítat a jsou upravena v § 42 ZVZ).

Tab. č. 3 Druhy zadávacích řízení

Druh zadávacího řízení dle ZVZ	Veřejný zadavatel	Sektorový zadavatel
Otevřené řízení (§ 27 ZVZ)	Může využít kdykoli pro zadání nadlimitních i podlimitních veřejných zakázek	Může využít kdykoli pro zadání nadlimitních veřejných zakázek
Užší řízení (§ 28 ZVZ)	Může využít kdykoli pro zadání nadlimitních i podlimitních veřejných zakázek	Může využít kdykoli pro zadání nadlimitních veřejných zakázek
Jednací řízení s uveřejněním (§ 29 ZVZ)	Pouze za dodržení podmínek užití dle § 22 ZVZ	Může využít kdykoli pro zadání nadlimitních veřejných zakázek
Jednací bez uveřejnění (§ 34 ZVZ)	Výjimečný způsob zadávacího řízení, který lze použít pouze v případech uvedených v § 23 ZVZ.	Výjimečný způsob zadávacího řízení, který lze použít pouze v případech uvedených v § 23 ZVZ.
Soutěžní dialog (§ 35 ZVZ)	Může užít pouze pro zadání veřejné zakázky se zvláště složitým předmětem (zadavatel není schopen vymezit technické podmínky, nebo právní a	Sektorový zadavatel nemůže užít soutěžní dialog, ale může užít jednací řízení s uveřejněním, jehož průběh bude upraven v souladu s § 33

	finanční požadavky na plnění veřejné zakázky).	ZVZ.
Zjednodušené podlimitní řízení (§ 38 ZVZ)	Pouze pro podlimitní veřejné zakázky na dodávky a služby a pro veřejné zakázky na stavební práce, jejichž hodnota nepřesáhne 20 000 000 mil. Kč bez DPH.	xxx

Tab. č. 4 Průběh otevřeného zadávacího řízení

Zahájení odesláním oznámení o zakázce do ISVZUS (v případě nadlimitních veřejných zakázek a podlimitních veřejných zakázek na služby je třeba do uveřejnění odeslat do Úředního věstníku EU)
Poskytování zadávací dokumentace, dodatečných informací k zadávacím podmínkám, příp. prohlídka místa plnění (pro tyto úkony jsou ZVZ stanoveny příslušné lhůty §§ 48 a 49 ZVZ!)
Podání nabídek do konce lhůty pro podání nabídek (u podlimitních VZ min. 22 dní, u nadlimitních VZ min. 52 dní)
Otevírání obálek s nabídkami (nejpozději 30 dní od konce lhůty pro podání nabídek) (provede buď komise pro otevírání obálek, nebo tímto úkonem pověřená hodnotící komise)
Posouzení kvalifikace (provede buď zadavatel, nebo tímto úkonem pověřená hodnotící komise)
Posouzení nabídek (provede hodnotící komise)
Hodnocení nabídek (provede hodnotící komise)
Případná rozhodnutí o vyloučení a jejich oznámení
Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky a jeho oznámení
15 denní lhůta pro podání námitek proti rozhodnutím o vyloučení a o výběru nejvhodnější nabídky (běží ode dne následujícího po dni doručení oznámení)
Uzavření smlouvy (do 15 dnů od uplynutí lhůty pro podání námitek, pokud nebyly žádné námítka obdrženy), oznámení uzavření smlouvy
Pokud obdrženy námítka, zadavatel je musí do 10 dní ode dne jejich obdržení o nich rozhodnout a následně uchazeč může v případě, že není spokojen s rozhodnutím o své námítce, podat do 10 dnů podat návrh na ÚOHS a zároveň jej doručit zadavateli. Pokud je podán návrh včas, nesmí zadavatel 45 dní uzavřít smlouvu.
Oznámení výsledku zadávacího řízení (do 48 dní ode dne uzavření smlouvy)
Písemná zpráva zadavatele (pouze pro nadlimitní veřejné zakázky)

Zrušení zadávacího řízení může být pouze v případech odůvodněných v souladu s § 84 ZVZ. Zadavatel zruší veřejnou zakázku rozhodnutím o zrušení, v němž uvede odůvodnění zrušení. Do 3 dnů od rozhodnutí musí v ISVZUS oznámit zrušení veřejné zakázky a zároveň do 5 dnů musí oznámit zrušení veřejné zakázky všem uchazečům či zájemcům o veřejnou zakázku. Jednací řízení bez uveřejnění a zjednodušené podlimitní řízení může zadavatel zrušit kdykoli do uzavření smlouvy.

5. Příprava zadání veřejné zakázky – zpracování zadávací dokumentace

Podstatou úspěšného zadání veřejné zakázky je dobrá příprava jejího zadání a formulace zadávacích podmínek. **Přípravná fáze veřejné zakázky je z celého procesu zadávání ta nejdůležitější!**

V následující části se budeme zabývat právě přípravnou částí zadání veřejné zakázky, kterou si objasníme na konkrétním příkladu zadání veřejné zakázky na „Dodávky ekologického xerografického papíru“, v níž se budeme uplatňovat ekologická hlediska.

Hodlá-li zadavatel uplatnit při zadání veřejné zakázky ekologická hlediska, musí tak učinit jejich zapracováním do zadávacích podmínek. Bez toho uplatnění ekologických kritérií

v pozdějších fázích zadávacího řízení by s ohledem na zásady transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace nebylo možné.

Ekologická hlediska se nám mohou promítnout v těchto částech zadávacích podmínek:

- **vymezení předmětu veřejné zakázky**
- **vymezení okruhu zájemců, kteří se mohou ucházet o veřejnou zakázku – vymezení kvalifikace**
- **stanovení dílčích hodnotících kritérií dle ekonomické výhodnosti nabídky a způsobu hodnocení nabídek.**

Na okraj nutno poznamenat, že zadavatel se může chovat ekologicky již při samotném zadávání veřejné zakázky, a to např. využíváním elektronických nástrojů pro zadání veřejné zakázky a využíváním možnosti společného nakupování např. prostřednictvím sdružování zadavatelů na základě ustanovení § 2 odst. 8 ZVZ, či prostřednictvím centrálního zadavatele (viz výklad výše).

5.1. Vymezení předmětu veřejné zakázky

Na základě prvotního zjištění potřeby nákupu, v našem případě nákupu xerografického papíru, musí zadavatel nejdříve tuto svou potřebu definovat – vymežit předmět veřejné zakázky. Zadavatel vymezí předmět veřejné zakázky jednak prostřednictvím stanovení technických parametrů (dle terminologie ZVZ hovoříme o „technických podmínkách“), jednak stanovením potřebného množství – rozsahu veřejné zakázky.

Definice technických podmínek

Technickými podmínkami se v případě veřejných zakázek rozumí vymezení charakteristik a požadavků objektivním a jednoznačným způsobem vyjadřujícím účel požadovaného plnění zamýšlený zadavatelem.

Technické podmínky nesmí být stanoveny tak, aby určitým dodavatelům zaručovaly konkurenční výhodu nebo vytvářely neodůvodněné překážky hospodářské soutěže. (§ 45 odst. 3 ZVZ)

S touto zákonnou zásadou souvisí další, a sice není-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky, nesmí zadávací dokumentace, zejména technické podmínky, obsahovat požadavky nebo odkazy na obchodní firmy, názvy nebo jména a příjmení, specifická označení zboží a služeb, které platí pro určitou osobu, popřípadě její organizační složku za příznačné, patenty na vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, ochranné známky nebo označení původu, pokud by to vedlo ke zvýhodnění nebo vyloučení určitých dodavatelů nebo určitých výrobků.

ZVZ připouští takový odkaz jen ve výjimečných případech, není-li popis předmětu veřejné zakázky provedený v souladu s §§ 45 a 46 ZVZ dostatečně přesný a srozumitelný. Zadavatel však v takovém případě musí umožnit pro plnění veřejné zakázky použití i jiných, kvalitativně a technicky obdobných řešení.

Odůvodňuje-li to předmět veřejné zakázky, zohlední zadavatel při stanovení technických podmínek požadavky přístupnosti osob se zdravotním postižením nebo dostupnosti pro všechny uživatele (např. při veřejných zakázkách na stavební práce, jejichž předmětem je výstavba nebo rekonstrukce administrativních budov apod.).

Stanovení technických podmínek

Zadavatel může stanovit technické podmínky trojím způsobem:

1. Využitím odkazu na technické normy
2. Formou požadavky na výkon nebo funkci, které mohou zahrnovat rovněž charakteristiky z hlediska vlivu na životní prostředí
3. Kombinací výše uvedeného

Ad 1. Bude-li zadavatel stanovovat technické podmínky odkazem na příslušné normy dle § 46 odst. 1 ZVZ nebo 2 je třeba mít na paměti, že ZVZ přísně určuje pravidlo hierarchie norem, tzn. že zadavatel může odkázat na českou technickou normu přejímající evropské normy nebo jiné národní normy přejímající evropské normy, neexistuje-li taková norma pak může zadavatel odkázat na evropská technická schválení, neexistuje-li evropské technické schválení, pak teprve může zadavatel odkázat na obecné technické specifikace stanovené v souladu s postupem uznaným členskými státy Evropské unie a uveřejněné v Úředním věstníku EU, pokud neexistuje ani to, může zadavatel odkázat na mezinárodní normu, nebo jiné typy technických dokumentů. Po přezkoumání všech těchto možností a jejich vyčerpání s ohledem nemožnost jejich užití, může zadavatel odkázat na české technické normy, stavební technická osvědčení, nebo národní technické podmínky.

Pokud zadavatel stanoví technické podmínky odkazem na tyto dokumenty, nesmí odmítnout nabídku z důvodu, že nabízené dodávky nebo služby nejsou v souladu s takto stanovenými podmínkami, pokud dodavatel prokáže ve své nabídce, např. technickou dokumentací výrobce nebo zkušebními protokoly vydávanými uznaným orgánem, že tyto dodávky nebo služby splňují rovnocenným způsobem požadavky vymezené zadavatelem.

Ad 2. Jedná se o nejběžnější formu vymezení technických podmínek. Při využití tohoto způsobu musí zadavatel dbát na to, aby uvedené charakteristiky byly dostatečně přesné tak, aby je uchazeči měli možnost pochopit rovným způsobem a zpracovat porovnatelné nabídky, resp. aby zadavateli nabídli stejné nebo vzájemně zastupitelné plnění.

Stanovení charakteristik z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVZ v ustanovení § 46 odst. 8 umožňuje zadavateli stanovit charakteristiky z hlediska vlivu na životní prostředí formou požadavků na výkon nebo na funkci, k čemuž může použít podrobné specifikace nebo jejich části, jak jsou vymezeny evropskými, národními, nadnárodními nebo jinými systémy pro udělování ekoznaček, za předpokladu, že tyto specifikace jsou vhodné pro vymezení charakteristik výrobků nebo služeb, které jsou předmětem veřejné zakázky.

Zadavatel může uvést v zadávací dokumentaci, že u výrobků a služeb opatřených ekoznačkou se má za to, že splňují technické podmínky stanovené zadavatelem. Zadavatel však musí přijmout jakýkoli jiný vhodný důkaz, zejména technickou dokumentaci výrobce nebo zkušební protokol vydaný uznaným orgánem.

V praxi tato ustanovení ZVZ znamenají, že zadavatel **nemůže** v zadávací dokumentaci **požadovat konkrétní ekoznačku** nebo pouze zboží či služby označené konkrétní ekoznačkou. Zadavatel by rovněž **neměl by odkazovat na konkrétní normy upravující ekoznačení**, a to zejména z důvodu, že tyto normy nelze u zadávání veřejných zakázek uplatnit zcela. Toto se týká těch jejich ustanovení, které upravují např. požadavky na určité chování dodavatele týkající se např. způsobu řízení firmy nebo etických aspektů. Takové požadavky nemůže zadavatel při vymezení předmětu uplatnit, protože se netýkají vlastního předmětu plnění veřejné zakázky (např. zadavatel nemůže dodavateli nařizovat, jak má

nakládat ve vlastní společnosti s odpady, pokud není nakládání s odpady předmětem veřejné zakázky, a nebo netýká se to způsobu nakládání s odpady, které předmětem veřejné zakázky je).

Uznané orgány

Jak je uvedeno výše, odpovědnost prokázat, že se nabízené dodávky nebo služby shodují se stanovenými požadavky, je dle ZVZ na straně dodavatele. Dodavatel by nám měl ve své nabídce (případně formou vysvětlení nabídky, které si od něho může vyžádat hodnotící komise) prokázat, že jím nabízené zboží nebo služba vyhovuje požadavkům stanoveným dodavatelem, přičemž důkazový materiál by měl být dostatečně průkazný. Za dostatečně průkazné nelze považovat čestné prohlášení dodavatele, ale jedině osvědčení vydané nějakou uznanou autoritou.

ZVZ pro účely ověření splnění technických podmínek uvádí, že takovými uznanými autoritami, orgány se rozumí zkušební a kalibrační laboratoře nebo certifikační a inspekční orgány splňující platné evropské normy. Zadavatel je povinen přijmout rovněž zkušební protokoly vydané uznanými orgány jiných členských států EU.

V ČR je za akreditaci takových orgánů odpovědný Český akreditační institut, u něhož si lze ověřit, zda orgán, který vystavil dodavateli příslušné osvědčení má oprávnění takové osvědčení vydávat.

Stanovení rozsahu předmětu veřejné zakázky

Zadavatel musí v zadávací dokumentaci specifikovat rozsah veřejné zakázky prostřednictvím udání jednoznačného maximálního množství dodávek nebo služeb, které mají být na základě dané smlouvy vzešlé ze zadávacího řízení poskytnuty a odebrány (např. počet ks, člověkodnů - mandays apod.)

Stanovení rozsahu veřejné zakázky má pro zadávací řízení několikerý význam:

- na základě stanovení rozsahu veřejné zakázky zadavatel určí předpokládanou hodnotu veřejné zakázky a následně tedy správný postup v zadávacím řízení (viz výklad výše)
- na základě udaného rozsahu veřejné zakázky uchazeč sestavuje nabídkovou cenu
- rozsah veřejné zakázky udává platnost smlouvy; platnost smlouvy není udána pouze časově, ale v případě smluv na dobu určitou, rovněž rozsahem veřejné zakázky, k jehož vyčerpání může dojít dříve než zadavatel předpokládal (týká se zejména veřejných zakázek, jejichž předmětem je opakující se plnění, např. nákup úklidových prostředků nebo kancelářských potřeb, ale rovněž např. právních nebo tiskařských služeb apod.).

S ohledem na význam rozsahu veřejné zakázky doporučuji stanovit rozsah veřejné zakázky, jejímž předmětem je opakující se plnění obdobným postupem, jakým se stanoví předpokládaná hodnota veřejné zakázky na opakující se plnění:

- a) skutečná spotřeba dodávek stejného či podobného druhu během předcházejících 12 měsíců, upravená o změny v množství, které lze očekávat během následujících 12 měsíců, nebo
- b) součet množství předpokládaných jednotlivých dodávek, které mají být zadavatelem pořízeny během následujících 12 měsíců.

Příklad č. 2: Vymezení předmětu plnění veřejné zakázky „Dodávky ekologického xerografického papíru“

Předmětem veřejné zakázky jsou dodávky xerografického papíru do kopírovacích strojů (SHARP, Canon) a laserových PC tiskáren. Zadavatel pro dodávku xerografického papíru stanovuje následujícími technické podmínky:

Technické parametry

- Papír ze sběrového papíru
 - formát A4
 - gramáž 80g/m²
 - opacita – min.91
 - tloušťka – min. 106 µm
 - zaklížení – min. 25 g/m²
 - hrubost – max. 220 cm³/min

Technické podmínky z hlediska vlivu na životní prostředí

- Papír musí splňovat požadavky platných bezpečnostních, zdravotních, hygienických a jiných předpisů, včetně předpisů a norem týkajících se ochrany a tvorby životního prostředí, vztahujících se na výrobek a jeho výrobu

Papír musí, s výjimkou bělosti, splňovat parametry technických norem harmonizovaných s evropskými normami, jsou-li dány.

Papír musí v zanášce obsahovat min. 70 % sběrového papíru. Při výrobě nesmí být bělen chlórem ani jeho sloučeninami a nesmí být přidávány optické zjasňovací prostředky. Papír musí být plně recyklovatelný. Během výroby nesmějí být použity látky toxické nebo vysoce toxické ve smyslu zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně dalších zákonů. Obalové prostředky použité na spotřebitelské, skupinové a přepravní balení musí být recyklovatelné. Nepřípustný je obal z PVC.

Technické podmínky z hlediska vlivu na životní prostředí budou považovány za splněné, bude-li dodáván papír označený ekoznačkou. V ostatních případech zadavatel požaduje předložit technickou dokumentaci výrobce nebo zkušební protokol, příp. jiné osvědčení vydané zkušební a kalibrační laboratoří nebo certifikačním a inspekčním orgánem splňující platné evropské normy. Z předložených dokumentů musí být zřejmé splnění stanovených technických podmínek z hlediska vlivu na životní prostředí.

Rozsah dodávky

Smlouva bude uzavřena na dobu určitou, a sice na 3 roky. Předpokládaný rozsah plnění za 1 rok je uvedený v Položkovém rozpočtu (viz tab. č. 5 Položkový rozpočet).

Tab. č. 5 Položkový rozpočet

Popis položky		Předpokládané množství za 1 rok	Cena bez DPH za 1 bal.	Sazba DPH	Cena bez DPH za 1 rok	Cena bez DPH za 3 roky
Papír ze sběrového papíru formát A4	500 ks na 1 bal.	25 000 bal.				

5.2. Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky

O významu a způsobu stanovení předpokládané hodnoty jsme již psali výše (viz kap. 3.3 Předpokládaná hodnota veřejné zakázky). Pro rekapitulaci si uvedeme, že předpokládanou

hodnotu veřejné zakázky musí zadavatel stanovit v přípravné fázi veřejné zakázky, tj. před započítáním zadávacího řízení, zejména pro účely určení správného postupu zadavatele při zadání veřejné zakázky. Předpokládaná hodnota se stanovuje jako předpokládaná cena za plnění veřejné zakázky bez DPH.

Zadavatel určuje předpokládanou hodnotu buď na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění a nemá-li zadavatel takové údaje k dispozici, tak je získá průzkumem trhu. Nejjednodušší způsob, jak získat takovou informaci je projít si na internetu katalogy dodavatelů, o nichž předpokládáme, že by mohli být zájemci o veřejnou zakázku a na základě takto získaných údajů stanovit průměrnou cenu.

Zadavatel musí do předpokládané hodnoty veřejné zakázky započíst veškeré náklady dodavatele, které si dodavatel může v souvislosti s realizovaným plněním účtovat. (Např. bude-li zadavatel požadovat rozvoz xerografického papíru dodavatelem po všech organizačních složkách, které se budou nacházet v různých částech republiky, měl by si zjistit, zda si dodavatel za takový rozvoz nebude účtovat nějaké cestovní náklady apod.)

S ohledem na zvláštní pravidla pro stanovení předpokládané hodnoty u jednotlivých druhů veřejných zakázek určí zadavatel předpokládanou hodnotu u veřejné zakázky na dodávky, jejímž předmětem je opakující se plnění těmito způsoby:

- c) skutečná cena uhrazená zadavatelem za dodávky stejného či podobného druhu během předcházejících 12 měsíců, upravená o změny v množství nebo cenách, které lze očekávat během následujících 12 měsíců, nebo
- d) součet předpokládaných hodnot jednotlivých dodávek, které mají být zadavatelem pořízeny během následujících 12 měsíců.

Takto získaná hodnota se upraví ještě s ohledem na délku trvání smlouvy, která bude na základě zadávacího řízení uzavřena (smlouva na dobu určitou - celá délka na jejího trvání, smlouva na dobu neurčitou – 48 měsíců).

I když to ZVZ zadavateli neukládá, doporučuji zadavateli, aby učinil o stanovení předpokládané hodnoty záznam. Tento záznam nabude významu v situaci, kdy zadavatel na základě údajů relevantních v den odeslání oznámení nebo výzvy o zahájení zadávacího řízení (rozhodný okamžik pro určení předpokládané hodnoty) stanovil předpokládanou hodnotu v souladu se ZVZ a správně, avšak přesto některé nabídkové ceny dodavatelů přesahují svou výší limity určené pro zadavatelem zvolený postup. Na základě současných právních výkladů zadavatel nemusí rušit takové zadávací řízení a může uzavřít smlouvu s uchazečem i na částku nabídkové ceny přesahující limit daný pro příslušný zadávací postup, pokud je zadavatel schopen prokázat, že stanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky v souladu s pravidly stanovenými ZVZ a správně na základě objektivních a relevantních údajů.

Příklad č. 3 Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky „Dodávky ekologického xerografického papíru“

Na základě průzkumu trhu realizovaného způsobem shromáždění relevantních informací na v on-line katalogích dodavatelů, potenciálních zájemců o veřejnou zakázku, na internetu byly dne.... zjištěny následující údaje:

Tab. č. 6 Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky „Dodávky ekologického xerografického papíru“.

Název dodavatel	Cena v Kč bez DPH za požadovaný typ papíru za 1 bal.	Cena v Kč bez DPH za 1 rok	Cena v Kč bez DPH za 3 roky
A	a	a x 25 000	a x 25 000 x 3
B	b	b x 25 000	b x 25 000 x 3
C	c	c x 25 000	c x 25 000 x 3
D	d	d x 25 000	d x 25 000 x 3
E	e	e x 25 000	e x 25 000 x 3
Průměrná cena v Kč bez DPH	115,--	115 x 25 000 = 2 875 000,--	115 x 25 000 x 3 = 8 625 000,--

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky celkem za 3 roky trvání smlouvy činí 8 625 000,-- Kč bez DPH při rozsahu 25 000 bal. (1 bal. 500 ks) za 1 rok.

Prověřeno v den odeslání oznámení o veřejné zakázce pracovníkem

5.3. Volba zadávacího řízení

Pro volbu správného postupu zadavatele ve veřejné zakázce použijeme tab. č. 2 Limity pro jednotlivé druhy veřejných zakázek s ohledem na osobu zadavatele a tab. č. 3 Druhy zadávacích řízení.

Dle tab. č. 2 Limity pro jednotlivé druhy veřejných zakázek s ohledem na osobu zadavatele je patrné, že bude-li zadavatel veřejným zadavatelem

- a) Českou republikou nebo státní příspěvkovou organizací, nebo
- b) územní samosprávným celkem nebo příspěvkovou organizací, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek, nebo jinou právnickou osobou,

spadá veřejná zakázka svou předpokládanou hodnotou 8 625 000,-- Kč mezi nadlimitní veřejné zakázky, pro které dle tab. 3 Druhy zadávacího řízení veřejný zadavatel může použít otevřené nebo užší zadávací řízení, příp. dojde-li k naplnění některého zákonného důvodu daného § 22 ZVZ jednacím řízením s uveřejněním, či dojde-li k naplnění některého zákonného důvodu daného § 23 ZVZ jednacím řízením bez uveřejnění.

Po přezkoumání důvodů uvedených v §§ 22 a 23 ZVZ lze mít za to, že jednacím řízením s uveřejněním a jednacím řízením bez uveřejnění nelze pro zadání veřejné zakázky na dodávku xerografického papíru použít.

Na dodávku xerografického papíru se nevztahuje ani žádná obecná výjimka z působnosti zákona dle § 18.

Dle tab. č. 2 Limity pro jednotlivé druhy veřejných zakázek s ohledem na osobu zadavatele je patrné, že bude-li zadavatel sektorovým zadavatelem, veřejná zakázka s předpokládanou hodnotou 8 625 000,-- Kč nedosahuje limitu stanoveného pro nadlimitní veřejnou zakázku a sektorový zadavatel na základě výjimky udělené v § 19 odst. 1 ZVZ nemá při zadání této veřejné zakázky povinnost postupovat dle ZVZ.

5.4. Vymezení okruhu zájemců, kteří se mohou o veřejnou zakázku ucházet – kvalifikace

Jedním z nejvýznamnějších kroků v rámci postupu v zadávacím řízení dle ZVZ je vymezení kvalifikace. Prostřednictvím kvalifikace vymezuje zadavatel okruh zájemců, resp. dodavatelů,

kteří se budou ucházet o veřejnou zakázku. Při vymezení kvalifikačních předpokladů musí zadavatel brát v úvahu charakter, rozsah, složitost a specifické podmínky plnění veřejné zakázky. Pokud vymezení určitý kvalifikační předpoklad, měl by být schopen v případě potřeby (např. v podání vyjádření k návrhu, je-li to relevantní) dokázat, že vymezený kvalifikační předpoklad bezprostředně souvisí s předmětem veřejné zakázky a že jej zadavatel vymezil v souladu se zásadami uvedenými v § 6 ZVZ (transparentnost, rovné zacházení a zákaz diskriminace). Kvalifikační požadavky musí zadavatel vymežit již v oznámení nebo výzvě o zahájení zadávacího řízení. Blíže je specifikovat může v zadávací dokumentaci nebo kvalifikační dokumentaci. Kvalifikační dokumentaci má veřejný zadavatel povinnost zpřístupnit na své internetové adrese nebo jiným vhodným způsobem.

Požadavky veřejného zadavatele na kvalifikaci

Požadavky veřejného zadavatele jsou upraveny v ustanoveních §§ 50 až 62 včetně, v díle 1 hlavy V „Kvalifikace“ ZVZ. Veřejný zadavatel má povinnost vymežit kvalifikaci ve všech druzích zadávacího řízení vyjma jednacího řízení bez uveřejnění. Veřejný zadavatel je povinen omezit rozsah požadované kvalifikace pouze na informace a doklady bezprostředně související s předmětem veřejné zakázky (ustanovení § 50 odst. 3 ZVZ).

Rozsah kvalifikace je rozdělen do čtyř oblastí:

- Základní kvalifikační předpoklady podle § 53 ZVZ
- Profesionální kvalifikační předpoklady podle § 54 ZVZ
- Ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady podle § 55 ZVZ
- Technické kvalifikační předpoklady podle § 56 ZVZ

Kvalifikační předpoklady můžeme rozdělit na dvě části, a to:

- Na tzv. **zákonnou kvalifikaci**, která je vymezena ZVZ jako soubor požadavků, které zadavatel musí stanovit absolutním, tj. nerelativním způsobem. Zákonnou kvalifikaci vymezuje zadavatel vždy, je-li povinen kvalifikaci požadovat, anebo se rozhodne kvalifikaci požadovat na základě svého oprávnění. Tuto část kvalifikace je zadavatel povinen vymežit s ohledem na zákonné požadavky na dodavatele, který se může ucházet o veřejnou zakázku a kterému může být realizace veřejné zakázky přidělena. Do oblasti tzv. zákonné kvalifikace řadíme základní kvalifikační předpoklady podle § 53 ZVZ a profesionální kvalifikační předpoklady podle § 54 ZVZ.
 - základní kvalifikační předpoklady se týkají trestní a disciplinární bezúhonnosti a platební morálky dodavatele ve vztahu k finančním závazkům vůči státu.
 - profesionální kvalifikační předpoklady se týkají oprávnění dodavatele vykonávat činnost, která je předmětem veřejné zakázky.
- Ve **volitelné části kvalifikace** jsou zařazeny ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady dle § 55 ZVZ a technické kvalifikační předpoklady dle § 56 ZVZ. V rámci této kvalifikace zadavatel vymezuje požadavky na ekonomickou sílu dodavatele, technickou zkušenost dodavatele a dostupnost dodavatele provozním kapitálem. Ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady a technické kvalifikační předpoklady nemohou být předmětem hodnotících kritérií. Ve vztahu k ekonomickým a finančním kvalifikačním předpokladům a technickým kvalifikačním předpokladům je veřejný zadavatel povinen v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení
 - a) stanovit rozsah požadovaných informací a dokladů,
 - b) uvést způsob prokázání splnění těchto kvalifikačních předpokladů a
 - c) vymežit minimální úroveň těchto kvalifikačních předpokladů odpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu veřejné zakázky.

Profesionální kvalifikaci (vyjma výpisu z obchodního rejstříku) a ekonomické, finanční a technické

kvalifikační předpoklady může prokázat dodavatel rovněž prostřednictvím subdodavatele, a nebo dodavatelé, kteří podávají společnou nabídku, společně dohromady.

Zadavatel může uplatnit ekologická hlediska v rámci technických kvalifikačních předpokladů. ZVZ technické kvalifikační předpoklady člení dle druhu předmětu veřejné zakázky (dodávky, služby, stavební práce). ZVZ ve vztahu k jednotlivým kvalifikačním předpokladům stanovuje výčet dokladů, které může veřejný zadavatel na dodavateli požadovat. Veřejný zadavatel nemůže k prokázání technických kvalifikačních předpokladů požadovat doklad, který není zákonem stanoven, tzn. nad rámec výčtu dokladů uvedených v ZVZ. Dodavatel však může v případě, že není z objektivních důvodů schopen prokázat kvalifikační předpoklad způsobem stanoveným dodavatelem, předložit i jiné rovnocenné doklady, které může zadavatel na základě jejich posouzení z objektivních důvodů odmítnout.

Ekologická hlediska je možné s ohledem na výčet technických kvalifikačních předpokladů v ZVZ prakticky uplatnit pouze u některých z nich. (Viz tab. Č. 7 Výčet technických kvalifikačních předpokladů, u nichž lze prakticky uplatnit ekologická hlediska.)

Tab. č. 7 Výčet technických kvalifikačních předpokladů, u nichž lze prakticky uplatnit ekologická hlediska

Ekologické hledisko	Druh veřejné zakázky, u které lze požadovat s ohledem na ZVZ stanovený kvalifikační předpoklad	Kvalifikační předpoklad	Dokumenty k prokázání kvalifikačního předpokladu
Zkušenost se zakázkami, které se týkaly např. ekologicky šetrných dodávek, služeb poskytovaných ekologicky šetrným způsobem, uplatnění ekologicky šetrných technologií u stavebních prací	Dodávky	§ 56 odst. 1 písm. a)	Seznam významných dodávek realiz. za posl. 3 roky, jehož přílohou musí být osvědčení, příp. prohlášení dodavatele, pokud osvědčení od neveřejného objednatele dodavatel nemůže získat
	Služby	§ 56 odst. 2 písm. a)	Seznam významných služeb realiz. za posl. 3 roky, jehož přílohou musí být osvědčení, příp. prohlášení dodavatele, pokud osvědčení od neveřejného objednatele dodavatel nemůže získat
	Stavební práce	§ 56 odst. 3 písm. a)	Seznam stavebních prací provedených dodavatelem za posl. 5 let a osvědčení objednatele o řádném plnění nejvýznamnějších z nich
Řízení jakosti v oblasti předmětu veřejné zakázky	Dodávky	§ 56 odst. 1 písm. c)	Certifikát systému řízení jakosti vydaný dle českých tech. norem akreditovanou osobou; zadavatel musí uznat rovnocenné doklady vydané v jiném členském státě EU a
	Služby	§ 56 odst. 2 písm. c)	

	Stavební práce	§ 56 odst. 4, je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky	doklady prokazující zavedení rovnocenných opatření k zajištění jakosti.
Opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí	Služby	§ 56 odst. 2 písm. f)	Doklad o registraci v systému řízení a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) nebo certifikát prokazující zavedení systému řízení z hlediska ochrany životního prostředí vydaný akreditovanou osobou.
	Stavební práce	§ 56 odst. 3 písm. d)	Zadavatel musí uznat rovnocenné doklady vydané v jiném členském státě EU a doklady prokazující zavedení rovnocenných opatření.
Vzorky nebo popisy zboží, u něhož si zadavatel může prověřit, že splňuje kritéria ekologické šetrnosti	Dodávky	§ 56 odst. 1 písm. e)	Vzorek, popisy nebo fotografie zboží určeného k dodání
Prohlášení o shodě	Dodávky	§ 56 odst. 1 písm. f)	Doklad prokazující shodu požadovaného výrobku vydaný příslušným orgánem (např. dle zákona č. 22/1997, ve znění pozdějších předpisů)
Požadavek na odborníka v oblasti ekologie, který se bude podílet na plnění veřejné zakázky	Služby	§ 56 odst. 2 písm. b)	Seznam techniků a technických útvarů (bez ohledu na to, zda jde o zaměstnance dodavatele)
		§ 56 odst. 2 písm. e)	Osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci osob podílejících se na plnění VZ
	Stavební práce	§ 56 odst. 3 písm. b)	Seznam techniků a technických útvarů (bez ohledu na to, zda jde o zaměstnance dodavatele)
		§ 56 odst. 3 písm. c)	Osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci osob podílejících se na plnění VZ
Požadavek na zvláštní ekologické technické vybavení dodavatele (např. nějaké technologické zařízení)	Služby	§ 56 odst. 2 písm. h)	Přehled nástrojů či pomůcek, provozních a technických zařízení, které bude dodavatel mít při plnění veřejné zakázky k dispozici.
	Stavební práce	§ 56 odst. 3 písm. f)	

Požadavky sektorového zadavatele na kvalifikaci

Požadavky sektorového zadavatele jsou upraveny v ustanoveních §§ 63 až 66 včetně, v díle 2 hlavy V „Kvalifikace“ ZVZ. Sektorový zadavatel je oprávněn stanovit jakékoliv objektivní

požadavky, které umožňují objektivní posouzení kvalifikace dodavatele. Požaduje-li sektorový zadavatel některý z kvalifikačních předpokladů odpovídající těm v ustanovení § 53 odst. 1 ZVZ (základním kvalifikačním předpokladům), má povinnost požadovat prokázání tohoto kvalifikačního předpokladu způsobem dle § 53 odst. 2 ZVZ (tj. doklady stanovenými ZVZ). Údaje o ekonomické a finanční nebo technické způsobilosti rovněž nemohou být předmětem hodnotících kritérií vyjma veřejných zakázek týkajících se poskytování finančních, poradenských či konzultačních služeb.

Je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky, může sektorový zadavatel u veřejné zakázky na služby nebo na stavební práce v rámci prokázání technické způsobilosti požadovat předložení dokladu o registraci v systému řízení a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) nebo certifikátu řízení z hlediska ochrany životního prostředí vydaného dle českých technických norem akreditovanou osobou. Sektorový zadavatel uzná rovnocenné doklady vydané v členském státě EU. Sektorový zadavatel uzná rovněž jiné doklady o rovnocenných opatřeních k zajištění řízení z hlediska ochrany životního prostředí.

Příklad č. 4 Vymezení kvalifikačních předpokladů u veřejné zakázky „Dodávky ekologického xerografického papíru“

- **Dle § 56 odst. 1 písm. a) zákona**

Rozsah požadovaných informací a dokladů:

Dodavatel předloží seznam významných dodávek realizovaných dodavatelem v posledních 3 letech s uvedením jejich rozsahu a doby poskytnutí; přílohou tohoto seznamu musí být:

- osvědčení vydané veřejným zadavatelem, pokud bylo zboží dodáno veřejnému zadavateli, nebo
- osvědčení vydané jinou osobou, pokud bylo zboží dodáno jiné osobě než veřejnému zadavateli, nebo
- čestné prohlášení dodavatele, pokud bylo zboží dodáno jiné osobě než veřejnému zadavateli a není-li současně možné osvědčení podle bodu 2 od této osoby získat z důvodů spočívajících na její straně.

Způsob prokázání splnění kvalifikačního předpokladu:

Předložení dokumentů, z nichž bude zřejmé splnění níže vymezené úrovně kvalifikačního předpokladu.

Pokud není dodavatel z objektivních důvodů schopen prokázat splnění technických kvalifikačních předpokladů způsobem stanoveným zadavatelem, je oprávněn je prokázat i jiným rovnocennými doklady, avšak veřejný zadavatel má právo z objektivních důvodů tyto jiné doklady odmítnout.

Vymezení minimální úrovně kvalifikačního předpokladu odpovídající druhu, rozsahu složitosti předmětu plnění veřejné zakázky:

Dodavatel splňuje technický kvalifikační předpoklad, pokud v seznamu významných dodávek realizovaných v posledních 3 letech uvede, že realizoval alespoň 4 významné dodávky, jejichž předmětem byla dodávka ekologického xerografického papíru a z nichž každá byla v minimálním finančním objemu 1 mil. Kč za 1 rok pro 1 objednatele.

- **Dle § 56 odst. 1 písm. e) zákona**

Rozsah požadovaných informací a dokladů:

Dodavatel předloží vzorek zboží určeného k dodání. Dodavatel předloží vzorek 500 ks ekologického xerografického papíru určeného k dodání, a to jako přílohu k nabídce, která

bude uložena do uzavřené obálky zajištěné proti manipulaci, označené „Vzorek – VZ Dodávky ekologického xerografického papíru“ a adresou uchazeče.

Způsob prokázání splnění kvalifikačního předpokladu:

Dodavatel prokáže splnění technického kvalifikačního předpokladu, pokud vzorek předložený dle předchozího odstavce bude zadavatelem otestován s pozitivním výsledkem. Test proběhne na 4 inkoustových tiskárnách typu Canon 2800 používané pro tisk běžných dokumentů u zadavatele. Na tiskárně bude zadán souvislý tisk 50 stránek popsaných v rozsahu jedné normostrany. Každý vzorek bude 3 x otestován. Testování proběhne za přítomnosti 2 zástupců uchazeče. O průběhu testování bude vyhotoven protokol. Termín testu bude uchazeči oznámen min. 5 dní předem.

Vymezení minimální úrovně kvalifikačního předpokladu odpovídající druhu, rozsahu složitosti předmětu plnění veřejné zakázky:

Dodavatel prokáže splnění technického kvalifikačního předpokladu, pokud vzorek předložený dle předchozího odstavce bude zadavatelem otestován s pozitivním výsledkem, tzn. že provedený tisk bude plynulý a nebude docházet k deformacím papíru, rozpíjení inkoustu na papíře či k jeho pomalému zasychání. Připouští se nanejvýš 2 zadrhnutí (uvíznutí) papíru v tiskárně.

- **Dle § 56 odst. 1 písm. f) zákona**

Rozsah požadovaných informací a dokladů:

Dodavatel předloží doklad prokazující shodu požadovaného výrobku vydaný příslušným orgánem, tj.. prohlášení výrobce o shodě.

Způsob prokázání splnění kvalifikačního předpokladu:

Dodavatel prokáže splnění technického kvalifikačního předpokladu předložením dokumentu dle předchozího odstavce, z něhož bude patrné splnění níže vymezené úrovně kvalifikačního předpokladu.

Pokud není dodavatel z objektivních důvodů schopen prokázat splnění technických kvalifikačních předpokladů způsobem stanoveným zadavatelem, je oprávněn je prokázat i jiným rovnocennými doklady, avšak veřejný zadavatel má právo z objektivních důvodů tyto jiné doklady odmítnout.

Vymezení minimální úrovně kvalifikačního předpokladu odpovídající druhu, rozsahu složitosti předmětu plnění veřejné zakázky:

Dodavatel splňuje technický kvalifikační předpoklad, pokud na zboží určené k dodání vystaví výrobce prohlášení o shodě.

5.5. Příprava zadávací dokumentace – obligatorní náležitosti zadávací dokumentace

Zadávací dokumentace představuje soubor dokumentů, údajů, požadavků a technických podmínek zadavatele vymezujících předmět veřejné zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky. Za správnost a úplnost zadávací dokumentace odpovídá zadavatel. Tzn. že zadavatel plně nese odpovědnost mj. též za nepřesnosti či neúplnosti obsažené v nabídkách vyvolané v důsledku vadných údajů uvedených v zadávací dokumentaci. (Např. Rozhodnutí ÚOHS S60/05, nebo S 19/04.)

Zadávací dokumentace má ZVZ dané obligatorní náležitosti:

- obchodní podmínky včetně platebních podmínek a podmínek, za nichž je možno překročit výši nabídkové ceny,

- technické podmínky,
- požadavky na varianty nabídek,
- požadavky na způsob zpracování nabídkové ceny,
- podmínky a požadavky na zpracování nabídky,
- způsob hodnocení nabídek podle hodnotících kritérií,
- jiné požadavky zadavatele na plnění veřejné zakázky.

V následující části se budeme zabývat požadavky na varianty nabídek a způsobem hodnocení nabídek dle stanovených hodnotících kritérií, což jsou oblasti, v nichž se předpokládá uplatnění ekologických hledisek.

5.5.1. Požadavky na varianty nabídek

Pokud zadavatel připustí varianty nabídky, musí jako základní hodnotící kritérium stanovit ekonomickou výhodnost nabídky a v zadávací dokumentaci uvést své požadavky na varianty, příp. též požadavky na zpracování nabídky s ohledem na skutečnost, že nabídka může obsahovat více variant (každá varianta by měla mít svůj návrh smlouvy podepsaný osobou oprávněnou jednat jménem či za uchazeče!).

Obecně platí, že požadavky na varianty nabídky by měly být stanoveny tak, aby všechny nabídky byly mezi sebou vzájemně porovnatelné a vzájemně dle všech stanovených kritérií vyhodnotitelné. Je třeba si uvědomit, že připustí-li zadavatel varianty nabídky, uchazeč si může zvolit jakou variantu či jaké varianty zadavateli ve své nabídce uvede, příp. může ve své nabídce navrhnout podmínky pro všechny zadavatelem připuštěné varianty. Samozřejmě, že všechny varianty musí splňovat podmínky stanovené zadavatelem. Tzn. že varianty nabídky by měly být vzájemně zastupitelné. Varianty lze připustit např. ve vztahu k technickým podmínkám, obchodním podmínkám a jiným podmínkám týkajícím se předmětu plnění veřejné zakázky. Úskalí připuštění variant nabídky spočívá ve stanovení vhodného parametru, ve kterém lze variantnost nabídky připustit. Takovým parametrem nemůže být rozsah předmětu plnění. Rozsah předmětu plnění má zásadní vliv na nabídkovou cenu, nabídky podané pro různý rozsah plnění veřejné zakázky jsou vzájemně neporovnatelné. Vhodným kritériem může být např. „počet ks v balení“ apod.

Jako variantu nabídky lze uvést, že zadavatel připouští ekologicky šetrné plnění. Skutečnost, že dodavatel nabízí ekologicky šetrné plnění však nemůže být v rámci hodnocení nijak zohledněna. Je jen otázkou ostatních parametrů plnění, které byly stanoveny jako hodnotící kritéria, jak ekologicky šetrná varianta uspěje mezi neekologickými.

Příklad č. 5 Variantou nabídky je ekologicky šetrné řešení

Zadavatel definuje předmět veřejné zakázky z hlediska ochrany životního prostředí velmi neutrálně (varianta A). Zadavatel připustí varianty nabídky tím, že připustí ekologicky šetrné řešení (varianta B), přičemž v zadávací dokumentaci uvede své min. požadavky na ekologickou šetrnost řešení a požadavky na to, v jaké formální úpravě má být nabídka pro jednotlivé varianty podána. Zadavatel tedy připustil dvě varianty A a B: Uchazeč 1 podá nabídku pouze k variantě A (dále nabídka „A1“), uchazeč 2 podá nabídku pouze k variantě B (dále nabídka „B2“), uchazeč 3 podá nabídku k variantě A (dále nabídka „A3“) i variantě B (dále nabídka B3).

Při hodnocení nabídek by zadavatel měl dle stanovených kritérií hodnotit všechny varianty nabídky společně, tzn. že zadavatel bude v rámci hodnocení dle stanovených kritérií hodnotit a vzájemně porovnávat nabídky A1, B2, A3 a B3, tj. celkem 4 nabídky od 3 uchazečů.

5.5.2. Způsob hodnocení nabídek dle stanovených hodnotících kritérií

ZVZ připouští dvě základní kritéria hodnocení:

- a) nejnižší nabídkovou cenu,
- b) ekonomickou výhodnost nabídky.

Rozhodne-li se zadavatel hodnotit dle ekonomické výhodnosti nabídky, musí tuto ekonomickou výhodnost definovat prostřednictvím dílčích hodnotících kritérií. Dílčí hodnotící kritéria se musí vztahovat k předmětu plnění veřejné zakázky a nikoli ke způsobilosti uchazeče. K těmto dílčím hodnotícím kritériím zadavatel přiřazuje váhy vyjádřené v procentech dle významu, jaký jednotlivým dílčím kritériím přisuzuje. Pokud zadavatel není schopen z objektivních důvodů váhy přiřadit, může uvést tato dílčí kritéria v sestupném pořadí opět s ohledem na význam, který jim zadavatel přisuzuje. Jedním z dílčích hodnotících kritérií je vždy nabídková cena. Nabídková cena však nemusí být dílčím kritériem s nejvyšší vahou nebo na prvním místě v pořadí. Je jen na zadavateli, jaký význam se rozhodne tomuto kritériu v rámci hodnocení přiřadit. Dalšími dílčími hodnotícími kritérii mohou být kvalita, technická úroveň nabízeného plnění, estetické a funkční vlastnosti, vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí, provozní náklady, návratnost nákladů, záruční a pozáruční servis, zabezpečení dodávek, dodací lhůta nebo lhůta pro dokončení. Toto je jen demonstrativní výčet, zadavatel může navrhnout i jiná vhodná kritéria.

Zadavatel musí dílčí hodnotící kritéria stanovit tak, aby všichni uchazeči z hlediska daného kritéria podali nebo měli možnost podat vzájemně porovnatelnou nabídku a zároveň všichni měli rovnou šanci podat nabídku, která by mohla být z hlediska daného dílčího kritéria kladně hodnocena. Tzn. že nestačí uvést, že dílčím hodnotícím kritériem jsou vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí, ale zadavatel musí specifikovat jaké vlastnosti plnění bude z hlediska vlivu na životní prostředí hodnotit a v jaké formě má uchazeč dané údaje ve své nabídce uvést.

Zadavatel má povinnost v zadávací dokumentaci uvést způsob hodnocení dle jednotlivých dílčích hodnotících kritérií. Existuje mnoho metod hodnocení, nicméně v praxi se ujala metoda nejjednodušší, a sice bodová metoda hodnocení na stupnici od 0 do 100 bodů. (Popis uveden v rámci příkladu č. 6.)

Pokud se zadavatel rozhodl ve svém hodnocení zvýhodnit ekologicky šetrná řešení předmětu plnění, stanoví v rámci vymezení předmětu plnění veřejné zakázky min. požadavky na plnění, které jsou ve vztahu k ochraně životního prostředí neutrální. Tím, že zadavatel stanovil jedno nebo více dílčích kritérií, v nichž zohledňuje ekologickou šetrnost, dává uchazečům jasný signál jakým směrem se má jejich strategie při podání nabídky ubírat.

S ohledem na výše uvedené je třeba dílčí kritéria ekologické šetrnosti definovat co nejobjektivněji a srozumitelně.

Příklad č. 6 Návrh dílčích hodnotících kritérií a způsob hodnocení při zohlednění ekologicky šetrných hledisek u veřejné zakázky na dodávky xerografického papíru

Tab. č. 8 Dílčí kritéria hodnocení

Dílčí hodnotící kritérium	Váha
1. Vlastnosti nabízeného papíru z hlediska vlivu na životní prostředí	50 %
2. Nabídková cena	40 %
3. Bělost papíru v CIE	10 %

V rámci hodnocení dílčího kritéria 1. Vlastností nabízeného papíru z hlediska vlivu na životní prostředí bude zadavatel hodnotit tato subkritéria:

- a) obsah sběrového papíru v procentech
- b) způsob bělení papíru (zadavatel bude lépe hodnotit papír, který není bělen chlórem nebo jeho sloučeninou, přičemž z ohlední, že užití sloučeniny chlóru je méně škodlivé než samotný chlór)
- c) plná recyklovatelnost nabízeného papíru
- d) obalové prostředky použité na spotřebitelské, skupinové a přepravní balení z hlediska jejich recyklovatelnosti - % recyklovatelnosti všech použitých obalových prostředků (čím vyšší tím lepší)
- e) způsob zajištění recyklace obalových prostředků použitých při plnění veřejné zakázky ze strany dodavatele (zadavatel preferuje pokud dodavatel zajistí zpětnou recyklaci části nebo všech obalových prostředků, které budou při dodávkách používány).

Pro vyhodnocení daného kritéria uchazeč doloží technickou dokumentaci výrobce nebo zkušební protokol, příp. jiné osvědčení vydané zkušební a kalibrační laboratoří nebo certifikačním a inspekčním orgánem splňující platné evropské normy, popř. jiné doklady, z nichž budou zřejmé údaje, které jsou předmětem hodnocení (tj. údaje o % sběrového papíru obsaženého v nabízeném xerografickém papíru, popis způsobu či technologie bělení papíru a označení všech chemických látek využívaných při bělení, garance plné recyklovatelnosti papíru, popis obalových prostředků použitých na spotřebitelské, skupinové a přepravní balení z hlediska jejich využití k recyklaci - % recyklovatelnosti obalových prostředků a popis způsobu zajištění recyklace obalových prostředků použitých při plnění veřejné zakázky ze strany dodavatele včetně popisu formy a způsobu, jakým bude zajištěna zpětné převzetí obalových prostředků od zadavatele dodavatelem).

Způsob hodnocení: zadavatel vyhodnotí tato subkritéria v souladu s bodovou metodou popsanou níže. Body přidělené hodnotící komisí k jednotlivým subkritériím budou sečteny a zprůměrovány s ohledem na jejich počet (5). Teprve takto získaná průměrná hodnota bude převážena vahou dílčího kritéria.

V rámci hodnocení dílčího kritéria 2. Nabídková cena bude hodnocena celková nabídková cena bez DPH. Uchazeč ve své nabídce uvede celkovou nabídkovou cenu stanovenou v souladu s Požadavky na způsob zpracování nabídkové ceny uvedenými na jiném místě v zadávací dokumentaci. Kritérium bude vyhodnoceno v souladu s bodovou metodou uvedenou níže.

V rámci hodnocení dílčího kritéria 3. Bělost papíru v CIE bude hodnocena bělost papíru udána v CIE. Uchazeč ve své nabídce uvede údaj o výrobcem garantované bělosti nabízeného papíru v CIE. Zadavatel u hodnocení upřednostňuje vyšší bělost udanou vyšší hodnotou CIE.

Popis bodové metody

Pro hodnocení nabídek použije hodnotící komise bodovací stupnici v rozsahu 0 až 100. Každé jednotlivé nabídce je dle dílčího kritéria přidělena bodová hodnota, která odráží úspěšnost předmětné nabídky v rámci dílčího kritéria.

Pro číselně vyjádřitelná kritéria, pro která má nejvhodnější nabídka maximální hodnotu (např. % obsahu sběrového papíru, bělost papíru v CIE, % recyklovatelnosti apod.) získá hodnocená nabídka bodovou hodnotu, která vznikne násobkem 100 a poměru hodnoty nabídky k hodnotě nejvhodnější nabídky.

Pro číselně vyjádřitelná kritéria, pro která má nejvhodnější nabídka minimální hodnotu (např. nabídková cena) získá hodnocená nabídka bodovou hodnotu, která vznikne násobkem 100 a poměru hodnoty nejvhodnější nabídky k hodnocené nabídce.

Pro kritéria, která nelze vyjádřit číselně (např. způsob bělení papíru nebo způsob zajištění recyklace obalových prostředků použitých při plnění veřejné zakázky ze strany dodavatele), sestaví hodnotící komise pořadí nabídek od nejvhodnější k nejméně vhodné a přiřadí nejvhodnější nabídce 100 bodů a každé následující nabídce přiřadí takové bodové ohodnocení, které vyjadřuje míru splnění dílčího kritéria ve vztahu k nejvhodnější nabídce. Své bodové hodnocení u každé hodnocené nabídky dle kritéria, které nelze vyjádřit číselně, hodnotící komise slovně odůvodní.

Takto přiřazené hodnoty budou následně převáženy příslušnými vahami jednotlivých kritérií. Jako ekonomicky nejvhodnější bude vyhodnocena ta nabídka, která získá nejvyšší součet všech převážených bodů.